

DANES SEJA MINISTRskega SVETA

Vlada bo odobrila danes proračun za 1965 in sprejela nov ukrep o povišanju IGE

Senatorji so odobrili znižanje državnih pristojbin na borzne posle
Danes seja vodstva PSI - Zaključeno zasedanje glavnega odbora PSIUP

RIM, 29. — Jutri bo seja ministrskega sveta, na kateri bo odobrili državni proračun za leto 1965. Predsednik vlade Moro je imel v ta namen sestanek s finančnimi ministri Piccinini, Colombo in Tremelloni, na katerem so proučili razporeditev proračuna. Pomembno so se sestali tudi popoldne, da bi se dogovorili o novem zakonskem odloku, ki bo nadomestil odlok o povišanju splošnega davka na promet, ki ga je senat zavrnil. Zvečer pa se je predsednik vlade Moro sestel s podpredsednikom vlade Nenni in s ministri Piccinini, Saragat in Reale; tudi na tem sestanku so proučili splošne pogoje državnega proračuna za prihodnje leto.

Po sestanku je zakladnik ministar Colombo odgovoril na vprašanja novinarjev in dejal, da ni predvideno nikakršno povišanje cene tobaknih izdelkov in bencina, zavrnjeni zakonski odlok o povišanju IGE pa da bodo zamenjali z enim samim zakonskim odlokom.

V poslanski zbornici so bila na dnevnem redu vprašanja poslancev, ki so v zvezi z zadevami o delu in skrajšanju delovnega dneva v industriji. Slo je za 38 vprašanj, na katere je odgovoril minister za industrijo Medici, in ki so se nanašale na industrijo obutve, tekstilno industrijo, sidrarnjo, avtomobilsko industrijo, turizma, kemične in mehanične industrije v Caserli.

Skoraj vsi interpellanti so izrazili svoje nezadovoljstvo nad odločitvijo ministrstva Medici, Valori (PSIUP), pa je hkrati pripomnil, da je ministrstvo slišalo, da bi opravičilo razporeditev proračuna. Togomni (KPI) je zahteval, naj se razpravi o resoluciji glede vseh ne gospodarske politike, ki so jo predložili komunistični poslanci.

Senat je odobrila, da država preuzame stroške za pogreb poslancev Tamborinija, nato pa so začeli razpravo o vladnem zakonskem osnutku, s katerim se znižajo posebne pristojbine na borzne posle. Poročevalci večine senator Bracciale je pojasnil, da je namen tega ukrepa preusmeriti borzo in določiti na kontrola nad njihovim poslovanjem. Po mnenju poročevalca je to potrebno tudi v zvezi s sedanjim stanjem gospodarstva in z morebitnim novim političnim usmerjenjem gospodarstva, hkrati pa tudi v zvezi z nujno uskladičitvijo s podobnimi evropskimi in svetovnimi ustanovami. Vlada se je odločila za ta ukrep iz sledečih razlogov: breme državnih pristojbin je predstavljalo znatno oviro za sklepanje kupelj na tržišču delovne sile.

DANES

Danes in jutri bodo važni sestanki za razvoj notranje politike in Italiji. Na današnji seji vlada odobrila državni proračun za leto 1965, na jutrišnjem zasedanju glavnega odbora krščanske demokracije pa bodo izvolili novega tajnika in novo vodstvo, od katerega bo verjetno odvisen tudi nadaljnji uspeh same vlade. Hkrati bo danes tudi seja vodstva PSI.

Po objavi Warrenovega poročila o umoru predsednika Kennedyja trditelj številni politični komentatorji, da bo objava, ki je baje napravila na ameriško javnost ogromen vtis, prispevala k volilnemu uspehu predsednika Johnsona čez pet tednov. Johnson je predsedništvu ostro kritiziral Goldwaterja, ker je predlagal, naj se vojna raztegne na Severni Vietnam. Johnson je dejal, da je lahko sprožiti vojno, zelo težko pa jo je ustaviti in zaradi tega vlada ZDA ne misli iti na sever hkrati pa ena namena umakniti se z juga. Državni tajnik Rusk pa je rekel, da bo Kitajska zelo verjetno v kratkem napravila svoj prvi jedrski poskus, toda poudaril je, da Kitajci nimajo zdalej jedrskega orožja, niti modernih plovilnih sredstev. Državni podtajnik Bandy pa je dejal, da bo moral Japonska prevzeti sama svojo obrambo, ker ji je treba ameriško vojaško pomoč postopoma umakniti ter da bodo ZDA odločno nadaljevale vlogo v Južnem Vietnamu in da zavračajo zamisel njegove nevtiralizacije; poudaril je tudi veliko važnost Okinave in Južne Koreje ter vseh ameriških oporišč v jugovzhodni Aziji.

Predsednik SFRJ maršal Tito se je včeraj razgovarjal na Brionih z etiopskim cesarjem Selasijem; poudarila sta važnost druge konferenca nevezanih, ki bo v Kalru.

Francoski predsednik general de Gaulle pa je zaključil obisk v Boliviji, kjer je s predsednikom Estensom poudaril pripravljenost obeh držav stvariti mir, čež dva dni pa de Gaulle začet uradnih obisk v Čilu.

Vatikanski koncil je včeraj sklenil, da bodo odslej lahko posredovali tudi moški, zlasti starejši, čeprav so jih poročili. Veliko zanimanje pa vzbuja v arabskih deželah pa ogroženje razpravljanje članov koncilu o razjavi, v kateri bi Zide osvobodili obtožbe »umora boga«.

jinsko večino odobrili sklep, da bodo odslej lahko postali diakoni tudi moški zrele starosti, čeprav so že poročeni. Zavržen pa je bil predlog, naj bi mogli postati diakoni tudi mladeniči, ki ne bi bili prisiljeni ostati samci.

Danes so nadaljevali razpravo o izjavi o Zidih in drugih kristjanov. Kakor je znano, gre za izjavo, v kateri bi Zide osvobodili obtožbe o »umoru boga« in o »križanju božjega sina«.

S tem v zvezi je radio Damask objavil danes komentar, v katerem pravi, da je Sirija uradno kritizirala tendence na koncilu, da se Zidi razrešijo odgovornosti za križanje Kristusa.

Arabski vladni časopisi so te tendence kritizirali je takoj, ko so se pojavile, toda to je prva uradna izjava neke arabske vlade s tem v zvezi.

Omenjeni radio je poročal, da je predsednik siriske vlade Salah Bitar sklical voditelje siriske katoliške cerkve in jim sporočil, da »Sirija in arabske države ne morejo sprejeti stališča, da je ta zadeva izključno verskega značaja«. Bitar je dodal, da sionisti skušajo izkoristiti zadevo v svoje lastne interese v trenutku, ko skušajo Arabci obrniti mednarodno pozornost na palestinsko vprašanje.

Bitar se je zahvalil predstavnikom siriske katoliške cerkve za stališče, ki so ga s tem v zvezi zavzeli na koncilu.

Na koncu je radio javil, da je Salah Bitar pozval apostolskega nuncija v Damasku, naj sporoči stališče siriske vlade papežu Pavlu VI.

Kan napoveduje predčasen odstop

SAJGON, 29. — General Kan je izjavil časnikarjem, da bo verjetno poveril mesto ministrskega predsednika civilni osebnosti, se pred uradnim potekom svojega mandata konec oktobra. Zatrjuje se, da misli general Kan predčasno odstopiti zaradi težavnega političnega položaja in zaradi prisilnosti mladih generalov v vojski.

Danes je imel general Kan zelo prijateljski razgovor s vrhovnim poveljnikom oboroženih sil generalom Kiemom, ki je bil odsoten iz prestolnice dva tedna. Zatrjuje se, da je Kan sumil, da je Kiem sodeloval pri poskusu državnega udara 13. septembra. Toda med preiskavo so ugotovili, da Kiem ni imel nič opraviti pri tem.

Avtobusna proga Beograd-Trst

BEograd, 29. — Jugoslovanska avtomobilska podjetja predvidevajo v prihodnjem letu uvedbo mnogih mednarodnih prog, med drugim med Beogradom in Sofijo, Beogradom in Budimpešto ter Beogradom in Trstom. Na progi Beograd-Sofija bodo vozili avtomobili beogradskega podjetja »Lasta« in avtomobilskega podjetja iz Nisa. Mednarodno progo Beograd-Budimpešta in Beograd-Trst bodo vzdrževali avtomobili beogradskega podjetja »Lasta«. Potovanje iz Beograda do Budimpešte bo trajalo sedem ur in pol, iz Beograda do Trsta pa enajst ur. Avtomobilsko podjetje iz Slovenije in Hrvaške bodo vzdrževali tudi številne druge proge med Avstrijo in Italijo.

MOSKVA, 29. — »Sovjetska Rusija« javlja, da se bo čez nekaj dni začela v Moskvi mednarodna znanstvena konferenca o aktualnih problemih svetovnega revolucionarnega gibanja. Konferenca se bodo udeležili znani aktivni pristajalci ljudskega gibanja in narodnoosvobodilnega gibanja štirih kontinentov. Konferenca bo izključno gospodarskega značaja.

IZJAVE AMERIŠKEGA DRŽAVNEGA TAJNIKA

Rusk napoveduje «v bližnji prihodnosti» eksplozijo prve kitajske jedrske bombe

Johnson izjavlja, da ne misli raztegniti vojne na Severni Vietnam - William Bundy o zavezništvu z Japonsko

WASHINGTON, 29. — Ameriški državni tajnik Dean Rusk je objavil danes posebno izjavo, v kateri pravi, da bi Kitajska »tegnila povzročiti v bližnji prihodnosti« eksplozijo svoje prve jedrske bombe. Rusk pravi, da, če bo Kitajska napravila jedrski poskus, bodo ameriške oblasti to javile, takoj ko bodo dobile sporočilo. Možnost jedrskega poskusa na Kitajskem, je nadaljeval Rusk, ne pomeni, da ta država ima zalogo jedrskega orožja in tudi da ima moderna prevozna sredstva.

ZDA, pravi Ruskova izjava, z vsi resnostjo upoštevajo možnost eksplozije kitajske atomske bombe pri vojaških ukrepih Amerike in pri določanju ameriškega programa glede atomskega orožja.

»Ene nekaj časa, je rečeno v Ruskovi izjavi, se je vedelo, da bo Kitajska približuje točki, ko bo lahko povzročila eksplozijo prve jedrske naprave. Taka eksplozija bi utegnila nastati v bližnji prihodnosti. Če bo izvršena, bomo mi to vedeli in bomo sporočili javnosti. Mi bi ob sodili jedrske poskuse spridnih naprav skoraj vseh drugih držav, da se štiti ozračje pred nadaljnjim okuženjem in da se začnejo postavljati omejitve za naraščajočo oboroževalno tekmo«.

V dobro poučenih krogih v Washingtonu trdijo, da bi Kitajska utegnila vsak trenutek izvršiti jedrski poskus. Baje so nedavno bila

s tem v zvezi posvetovalna med zahodnimi zavezniki.

Kar se tiče prenosa morebitne jedrske bombe, pa ugotavljajo v Washingtonu, da je Kitajska še daleč od tega, da bi pripravila potrebna vozila in ta namen, in pripominjajo, da je to vprašanje težavno tudi za visoko industrializirane države.

Ameriški predsednik Johnson je govoril sinoči v Manchesteru na zborovanju razvaliteljev tednikov. Kritiziral je republikanskega kandidata Goldwaterja, ker je predlagal, naj se vojna raztegne na Severni Vietnam. Johnson je izjavil: »Preden bi začel spuščati bombe na ves Vietnam, bi resno pomislil na posledice, ki bi nastale, če bi naše vojske v Aziji potegnili v vojno s sedemsto milijoni Kitajcev. Ne mislimo iti na sever in spuščati bombe v tej fazi vojne in tudi nimamo namena umakniti se z juga in dovoliti komunistom, da bi prevzeli oblast.« Pripomnil je, da je zelo lahko sprožiti vojno, toda zelo težko jo je ustaviti. »Čez nekaj tednov, je dodal predsednik, ki bi z veliko lahkotjo sprožili vojno, izgubila 190 ameriških življev v Vietnamu je nadaljeval predsednik, je žalostna stvar. Toda še bolj žalostno bi bilo izgubiti 190.000 človeških življev v prvem mesecu kitarskega spopada. Ne, ne bomo začeli spuščati bomb v tej fazi vojne in tudi se ne bomo umaknili z juga, da bi dopustili komunistom, da se polastijo oblasti«.

Državni podtajnik za Daljni vzhod William Bundy, ki je sedaj v Tokiju, pa je omenil možnost togigitivne vojne kot posledice »izviranja« in je dodal: »Naša odločitev, da pomagamo državam jugovzhodne Azije in na splošno Daljnemu vzhodu pri njihovi obrambi, je nepreklicna.« Dodal je, da bi ekonomisti zmagali v Južnem Vietnamu ogrožala vso celinsko Azijo in na koncu tudi Japonsko in Avstralijo.

Bundy je omenil tudi možnost rešitve s pogajanjem, dodal pa je, da to izključuje, dokler bosta Severni Vietnam in Kitajska kršila sporazume iz leta 1954 in 1962 o Vietnamu in Laosu.

Bundy, ki je govoril na letnem kongresu japonskega zavoda za raziskovanja je poudaril naslednje: 1. ZDA nameravajo braniti Japonsko, dokler bodo komunistični sosedje Japonske odkrito izjavljali svojo željo, da vailijo svoj gospodarski in politični sistem vseh ostalih Azij. 2. Važnost Okinave za varnost vojne na Vzhodu je nespremenljiva, kar pomeni, da se mora ohraniti ameriška oporišča. 3. Varnost Južne Koreje je bistvena za Japonsko in ameriške vojaške sile, ki so na Južni Koreji, bodo ostale. 4. Japonska mora prevzeti breme za svojo obrambo, ker je treba ameriško vojaško pomoč ter državi postopoma umakniti. 5. ZDA bodo odločno nadaljevale svojo omejeno vojno v Južnem

Objava poročila Warren prispeva k volilnemu uspehu Johnsona

Vsak dan se razproda ogromno število izvodov - Država Teksas napoveduje objavo svojega poročila - Posebna komisija bo pripravila predloge za učinkovitejšo zaščito predsednika

Predsednik vrhovnega sodišča Warren (levo) na letališču v San Franciscu ob povratku iz Washingtona, kjer je izročil predsedniku poročilo svoje komisije o umoru Kennedyja

WASHINGTON, 29. — Včeraj so v treh knjigarnah ameriške države tiskarne prodali dvanajst tisoč izvodov Warrenovega poročila o umoru predsednika Kennedyja. Uradni eni od treh knjigarn je izjavil, da v štiridesetih letih službe v tiskarni ni nikoli videl kaj takega.

Država Teksas pa pripravila objavo lastnega poročila. Gre za manj obsežno poročilo in baje ni mnogo različno od pravek objavljenega. Državni pravnik Teksasa Carr, ki je vodil preiskavo, bo predložil prihodnji teden poročilo guvernerju Connallyju, ki je bil ranjen v avtomobilu, v katerem je bil tudi Kennedy. Takoj nato bo poročilo objavljeno. Preiskavo so vodili s sodelovanjem zvezne preiskovalne komisije, ki ji predseduje predsednik vrhovnega sodišča Warren. Carr je včeraj izjavil, da je Warrenovo poročilo »stemslosto in popolno« in da po njegovem ni velikih razlik med tem poročilom in poročilom, ki ga pripravila on.

Po mnenju številnih političnih komentatorjev bo ogromen vtis, ki ga je objava poročila napravila na javnost, samo prispeval k volilnemu uspehu predsednika Johnsona na novembrskih volitvah, od katere tajnika se pet tednov.

Posebni odbor, ki ga je imenoval predsednik Johnson na podlagi priporočil komisije Warren, bo začel prihodnje dni delovati z namenom, da pripravi do januarja predsednika. Tajnik za zakon Dilon, ki je predsednik komisije, misli predložiti v začetku prihodnjega zasedanja kongresa pripravljen predlog. Odbor bo moral tudi določiti, ali je umestno ali ne v celoti ali pa deloma prenesti specifično odgovornost tajne službe na neko, drugo zvezno ustanovo. Komisija Warren izrečno omenja to možnost v svojem poročilu, toda hkrati priporoča, naj se tajna služba okrepi številčno in naj se oskrbi s modernejšo opremo.

NIKOZIJA, 29. — Ciprski predsednik Makarios je novci izjavil, da ciprska vlada ne bo dovolila zamenjave turškega kontingenta na Cipru, če ne bo istosčasno rešeno vprašanje ponovne otvoritve ceste, ki vodi iz Nikozije v Kirenijo.

BOCEN, 29. — V tridentinskem deželnem uradu je bil položen osnutek »Tiroler Heimata« (Tirolska domovina) v zvezi z upravnimi volitvami, ki bodo na Južnem Tirolskem 15. novembra.

VČERAJ NA BRIONIH

Razgovor Tito - Haile Selasie

Poudarila sta zlasti prepričanje, da bo II. konferenca nevezanih popolnoma uspeša

BEograd, 29. — Etiopski cesar Haile Selasie se je na vabilo predsednika Jugoslavije maršala Tita na poti iz Bukareste v Zenevo za držal danes skoraj tri ure na Brionih, kjer je z maršalom Titom izmenjal mnenje o aktualnem mednarodnem položaju in o vprašanih skupnega interesa. Državna pogovorna se je v razgovorih izrazila popolno soglasje glede važne vloge, ki jo bo bodoča konferenca voditeljev držav in vlad nevezanih držav imela za nadaljnjo uveljavitev načela mirovljubne in aktivne koeksistence.

Tito in Haile Selasie sta izrazila prepričanje, poudarila uradno sporočilo, v popoln uspeh konferenca, katere sklopi bodo velik prispevek k naporom za krepitev miru, pospešen razvoj držav v razvoju in boljše razumevanje med narodni. Poudarila sta veliko vlogo organizacije afriške enotnosti in potrebo, da se nadaljujejo odločni napori za neodločljivo likvidacijo vseh oblik kolonializma in rasne diskriminacije. Z zadovoljstvom sta ugotovila, da se odnosi med Jugoslavijo in Etiopijo razvijajo v duhu obojestranskih želja, in izrazila prepričanje, da obstajajo možnosti za nadaljnji njihov razvoj.

Po razgovoru sta maršal Tito in njegova soproga priredila svojemu

gostu na Brionih kosilo, ki so se ga udeležili tudi princesa Desta, prince Selasie in ostali člani spremstva, ki so ob dveh popoldne potovali s puljskega letališča v Zenevo, kamor so prispeli ob 18 uri in kjer bodo ostali nekaj dni.

Simpozij za inženirsko seizmologijo v Skopju

SKOPJE, 29. — Z udeležbo uglehnih strokovnjakov za seizmično graditve se je danes v Skopju pod pokroviteljstvom jugoslovanske vlade, Unesca in tehnične pomoči Organizacije združenih narodov začel mednarodni simpozij za inženirsko seizmologijo. Udeleženci simpozija so mnogi znanstveniki svetovnega slovesa iz Sovjetske zveze, Češke, Poljske, Velike Britanije, Francije, Japonske in drugih držav. Na simpoziju sodelujejo tudi številni jugoslovanski znanstveniki, posebno strokovnjaki iz Skopja, ki proučujejo seizmološke, tehnološke in druge pojave na področju skopske kotline.

BEograd, 29. — V Beogradu je bil danes prvi sestanek organizacijskega odbora za pripravo drugega kongresa Mednarodne zveze

Festival vrtine in italijanske pesmi

RIM, 29. — Nocoj je bila v Rimu tiskarna konferenca, na kateri je Mario Mimsi sporočil, da bodo od 25. do 27. oktobra organizirali v Rimu pod pokroviteljstvom rimske pokrajinske ustanove za turizem prvi festival vrtine in italijanske pesmi.

V več štirih bodo predstavniki ustanov za turizem iz Zahodne Nemčije, Avstrije, Belgije, Španije, Finske, Francije, Grčije, Jugoslavije, Madžarske, Italije, Luksemburga, Malt, Monaca, Norveške, Nizozemske, Poljske, Portugalske, San Marina, Švedske, Češkoslovske, Turčije in SZ. Naloga štirih bo dobiti evropsko nagrado italijanske pesmi za letošnje leto, ki bo imela največja značilnost evropske pesmi.

KAKO GLEDA URADNA FRANCIJA NA PROBLEMATIKO PODEŽELJA

Sedanja «mlečna kriza» dejansko le neznatna zadeva kmetijstva?

Koncentracija obdelovalnih površin in kmetijstev - Čim več ljudi v industrijo, kmetijstvo pa naj bo kos tuji konkurenci, predvsem ameriški

PARIZ, konec septembra. — Vabila smo dobili še preden se je začela stavka proizvajalcev mleka, ki že toliko časa sili Francijo, da uporabljajo koncentrate in mleko v prahu. Čeprav je na vabilu pisalo, da bo minister Pisan na tiskovni konferenci pojasnil svojo politiko v zvezi s poljedelstvom, je bila dvorana v Aveniji Iena 10, ki je bila polna, pripravljena, poslušati le zadevo v mleku.

Bratni minister je govoril o načelih, o prognozah, o težnjah vlade glede poljedelstva in ko je prvič omenil besedo «mleko» — kar je izkločilo prisotne novinarje, da so končno prišli v roke potese — smo slišali edino to, da je cena tega proizvoda zelo drobna problem in zato on raje razmišlja na primer o gozdovih, kot pa o tem vzdušju, ki se ga ustvarja kmetovalci.

Toda novinarji bi ne bili to, kar so, če bi ministru za kmetijstvo končno ne sprovali delov, da je z dvignjenim glasom potopil, da se mora stalno kosati s takšno socialno kategorijo, kakršna je kategorija kmetovalcev, ki misli izključno na svoje zahteve, ne pa na državo kot celoto in se bo zato ob vseh naporih vlade, da ji prisilijo na pomoč, vse to razbilo ob njej sami, če ne pride prej do spoznanja, kje so njene perspektive.

Razmerje z mlekom so zares bile del, sicer zelo neprijeten del vsega programa, ker prizadevanje številno mestno prebivalstvo, predvsem otroke, starejše osebe in bolnike. Proizvajalci mleka ga nečisto daj v prodajo in s tem skušajo prisiliti vlado na popravljanje tako glede njegove cene, tudi kot glede vrste drugih zahtev, ki se v glavnem spet zreducirajo na zahtevo po liberalizaciji cen glede mesa, žita, koruze, sadja, zelenjave, vina — skratka vsega. Toda vlada ostaja trdna na svojem stališču: niti centa več! Če ne bo mleka, ga bodo uvažali, toda kmetje naj vedo, da žagajo vejo, na kateri sedijo.

Iz raznih analiz, ki so bile tu objavljene, pa tudi iz omenjene razlage ministra Pisanja, izhaja, da je največji problem francoskega kmetijstva v tem, kako se prilagodi moderni proizvodnji, da bi se slednja ohranila ne samo v odnosu na vedno bolj koncentrirano domačo industrijo, pač pa tudi na zunanjo konkurenco, še posebej ameriško. V ta namen je vlada že 1961. leta izglasovala enakomerno kmetijsko politiko, ki ga je dopolnjevala z raznimi posebnimi dekreti. Vse to pa z namenom, da favorizira takšno proizvodnjo, ki bo opirajoče na večje površine in modernejša proizvodna sredstva mogla proizvajati več, bolj poceni in na bolj sodoben način.

Francija je znana kot dežela z mnogimi posesti. Še 1954. leta je bilo skoraj 2 milijona posestev z nekaj nad 5 milijoni aktivnega kmetijskega prebivalstva. Že 1962. leta je bilo za 250.000 posestev manj. Očitna je torej tako imenovana koncentracija poljedelstva. Vzporedno s tem je bilo zabeleženo tudi zmanjšanje aktivnega kmetijskega prebivalstva za 130.000 oseb. Hkrati pa je bilo zabeleženo tudi povečanje pridelka. Skratka, tudi Francija je področje prihodnjega razvoja, ki temelji na svoji modernizaciji proizvodnje na skrajno delovno silo in na uporabi sodobnih obdelovalnih sredstev.

Ta težnja pa se v Franciji ne beleži šele od včeraj. Statistika dokazuje, da je npr. Francija leta 1900 imela več kmetijskih posestev kot danes. Bilo je tedaj 9.250.000 aktivnih kmetovalcev, ne pristiževalo sem precejšnje število njihovih družinskih članov. Od tedaj se je kljub večjemu prirodnemu prirastku, kljub priključitvi Alzacije in Lorene in kljub priseljevanju iz tujine tudi na podeželje, ta številka do leta 1962, zreducirala na 3.800.000.

Pred poldrugim letom je Pisan izjavil, da je cilj vladne agrarne politike, pospešiti takšen razvoj, z namenom, da v prvi etapi privede število kmetijskih posestev na en milijon, kar predstavlja hkrati nadaljnjo izselitev okoli 800.000 kmetijskih ljudi s podeželja v mesto, točneje povedano iz kmetijstva v industrijo.

Ta v bistvu normalen proces pa ima tudi drugo plat medalje: proletarizacija kmetijskih množic. Koncentracija zemlje najbolj prizadene majhne kmete, to je one, ki se ne morejo upreti in hkrati lotiti modernega načina obdelovanja zemlje. Tržni viški so imperativ moderne države. Majhna kmetijska proizvodnja pa

pogosto ne more ustrezati tem zahtevam. Razen tega je industrija tudi velika vaba, posebno če ta, kot imamo primer v Franciji, doživlja stalno ekspanzijo.

Politične debate, ki se vodijo okoli tega problema, se najbolj vrtijo okoli tega vprašanja: Leva opozicija upošteva predvsem usodo malega kmeta. Na primer v referatu, ki ga je na nedavnem kongresu imel generalni sekretar KP Francije Waldeck Rochet je bilo rečeno: «Naj bodo zemljišča, ki so na prodajo, dostopna predvsem majlim in srednjim kmetom, ki jih obdelujejo neposredno s člani svojih družin in ki čutijo potrebo, da povečajo svoje dohodke.» Ost je tu uperjena proti velikim monopolom v industriji, proti raznim posredovalcem in proti veleposrednikom.

Pot, ki jo je proglasila vlada

in ki jo je Pisan pravkar ponovil, pa je sne razbiti družinske proizvodnje, pač pa ji pomagati, da se organizira, ker tako razdrobljena, kakršna je, ne bo kos, upreti se močnejšim. V tem smislu dejansko obstajajo tudi dekreti, ki npr. prepovedujejo večjo koncentracijo obdelovalnih površin v rokah posameznikov, kot je določeno povprečje ostalih proizvajalcev v določenem departementu. Opozicija zahteva bolj korenite ukrepe, ker smatra, da veleposredniki in spekulanti z zemljiščem praktično niso ranljivi v svojem pohlepu po nadaljnjem širjenju.

Pisan je najavil, da se bo moral parlament s tem problemom ukvarjati in pri tem je poudaril dve načeli:

Predvsem je potrebna intervencija v gospodarstvu z zemljiščem, nato, pravica lastništva ne

bi smela biti prepovedana.

Morda je to kompromis, ki teži za tem, da se ne bi zamerili niti velikim, niti majhnim. Minister posebno misli: kmetičke množice v celoti se vendarle še ne zavedajo smeri, po kateri gre kmetijstvo in po kateri kmetijstvo mora iti. Zato se jim vladni ukrepi pogosto zdijo sovražno zamišljeni. Komunisti pa pravijo, da so ti ukrepi dejansko takšni. Zato pa je zanimiva tudi sledeča izjava, ki jo je dal Pisan: «Liberalizem je sistem, kateremu ne verujem več, dirigan sistem pa je tisti, kateremu še ne verjamemo.»

Tendenca, ki se iz te besedne igre vsiljuje, je razvidna, in to ne samo v besedni igri, pač pa tudi v praksi: država se aktivno vsiljuje v razvoj kmetijstva, najočitneje v politiki blokade cen.

In kaj ona dejansko hoče doseči? J. PALAVRSIC

ZAKAJ NEKO V KANADI TEMELJITEJE PROUČUJE WARRENOVO POROČILO

Angleška kraljica bo obiskala Kanado v oklepem avtomobilu

Francoski separatisti grozijo Elizabeti - Policija je pripravila poseben tank, da bi fanatike držala na primerni, varni razdalji

Prizor iz De Santisovega filma «Italijani brava gente», ki vzbuja v Rimu med desničarji dokaj slabe krvi. V kratkem pride tudi v neko tržško kino dvorano.

Harfa «mutca» Harpa je za vedno onemela

HOLLYWOOD, 29. septembra. — Včeraj zvečer je v kinu «Mount Sinala» v Hollywoodu umrl znan komik Harpo Marx, enemu iz slovitih komičnih bratov Marx. Harpo, katerega pravo ime je bilo Arthur, je bil star 70 let. Bil je eden izmed skupine komikov, ki so jo sestavljali on ter njegova brata Chico in Groucho. V govoru sta bila v njihovi skupini še Gummio in Zeppo, vendar so na koncu ostali le trije, ki so se proslavili po vsem svetu, predvsem zaradi svojih vlog v številnih komičnih filmih.

Harpo je vedno igral vlogi mutca z belo lasuljo. Vedno je igral na harfo. Leta 1961 je umrl brat Chico, ki je povsod nastopal kot pianist. Še vedno je živ tretji in zadnji brat Groucho, znan po svojih velikih črnih brkih. Že pred poldrugim letom je Harpo najavil svoj popolni umik iz umetniškega življenja.

Harpo je umrl po operaciji na srcu v bolnišnici «Mount Sinala», kamor so ga pripeljali včeraj. Osmrti so bili ob njem njegova žena ter štirje posvojenci otroci. Harpo se je rodil 23. novembra 1893 v New Yorku. Zadel je z umetniškim življenjem še zelo mlad v Musio-Hallu skupne s brati, materjo in teto. Tedaj so nosili skupno ime «šest glasbenih ljubljencev». Pozneje sta mati in teta zapustili njihovo skupino in štirje bratje Marx so z vedno večjim uspehom nadaljevali svoje kariero po raznih glasbenih dvoranah in to najprej pod imenom «štirje slaviki», pozneje pa pod imenom «Bratje

Marx». Leta 1930 so doživeli izreden uspeh na Broadwayu in nato postali slavni po vsem svetu z vrsto filmov, ki so jih napravili za družbo Metro Goldwyn Mayer. Leta 1949 je «Zeppo» zapustil skupino.

Harpo Marx v filmih, kot tudi v raznih drugih programih, v katerih je nastopal z brati, ni nikoli odprl ust. Svoje komentarje, svoje razpoloženje je izražal vedno z mimiko ter s staro avtomobilsko hupo. Če je zatrobil enkrat, je to pomenilo «da», če pa je zatrobil dvakrat, je to pomenilo «ne». V svojih 50 letih umetniškega življenja je Harpo spregovoril le dvakrat pred občinstvom. Prvič je bilo v Toledu (država Ohio) pred kakimi dvajsetimi leti, ko ga je brat Chico, ki je nastopal sam, poklical na oder. Drugič pa je bilo to lanko leto, ko je med neko dobrodelno predstavo v Pasadeni potrdil, da se namerava umakniti iz umetniškega življenja.

Harpo je vedno nastopal s harfo. Toda harfa ni bila le kot simbol. Harpo je bil resnični umetnik. Njegova glasbena medigre so posebno prihajale do izraza v blaznem trusu, ki je zaznamoval vse filme bratov Marx. Ko je bila skupina bratov Marx na visku svoje slave, je vsak član skupine zaslužil po 20.000 dolarjev (približno 13 milijonov lir) na teden. Med filmi, s katerimi so se bratje Marx še posebej uveljavili, so: «Ena noč v Operi», «En dan na tekmu» in «Ena noč v Casablanci».

HOROSKOP

kazala se bo zvestoba neke osebe, ki ste jo podcenjevali.

DEVICA (od 23. do 22.9.) S svojo kritičnostjo boste pomagali nekemu iz zagate. Moralno vam ne bodo imeli kaj očitiati.

KOZOROG (od 21.2. do 20.1.) Vaši sodelavci vas danes ne bodo imeli preveč v čislju. Krivda je na vaši strani. Prijeto srečanje.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Nasprotja v poslovnih krogih, ki pa jim boste kos. Ostra polemika ali bolje preprič v družini.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Napadla vas bodo zaradi vaših držnih načrtov, da ne ostanite pri svojem. Pazite, da ne pokvarite dobrega prijateljsva.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Kakšna težava poslovnega značaja,

Te dni sta na gostovanju v okviru «Sagra musicale umbra» dva ansambli iz Češkoslovaške republike. Prakiš ansambel je nastopil v «Dramo treh Marij» iz XIII. stoletja, ansambel bratislavskega gledališča pa z opero «Svetopolko». — Na sliki Jan Hadraba v vlogi kralja Svetopolka.

Dva bivša taboriščnika ponovno med Nemci

«To je čista dežela toda budni bodimo...»

Pri uri zgodovine v neki nemški šoli in na ulici, med bivšimi krvniki

Pred 20 leti sta bila Poljaka Tadeusz Koluj in Ignaz Golik števiki. Prvi je bil štev. 62937, drugi pa 9898. Bili sta to številki v koncentracijskem taborišču Auschwitz. Nemščine sta se naučila od esesovcev. Za njiju je bil to jezik povelj, plinskih celic in smrti.

Do poljske letosnjega leta taboriščne številke na njunih rokah se niso zbledele. Oba Poljaka — književnik iz Krakova Tadeusz Koluj ter varšavski novinar Ignaz Golik — sta ponovno med Nemci. Sodišče ju je poklicalo v Frankfurt na proces proti 22 esesovskim krvnikom, ki so morili in mučili v taborišču Auschwitzu. Kot priti sta se srečala z onimi, ki so ju pred 20 leti dočakali s smrtonosnimi udarci, samokresi in plinom. Stali so si iz oči v oči.

Mrtvnj? Maščevanje? Dva bivša taboriščnika pojasnjujeta: «Ne. Zelimo le, da proces spravi na dan vsaj resnico, da bi se predvsem mladina naučila, da se nekaj podobnega ne sme nikoli več ponoviti».

Uredništvo lista «Quick» je vprašalo pisatelja Koluja ter novinara Golika, ali bi si ne želela videti tudi druge osebnosti, druge obraze nekdanjih krvnikov? Ali bi ne hotela prisluhniti medtomom današnjega nemškega jezika? Pristala sta.

Eden izmed urednikov lista «Quick» je bil z njima pri uri zgodovine v nekem razredu Goteheje šole v Frankfurtu. V Bonnu sta Koluj in Golik obiskala podpredsednika Bundestaga Karla Schmidta. Zvezni pravosodni minister Bucher je prvič z bivšima taboriščnikoma spregovoril o njunih odškodninskih zahtevah.

Pred svojo vrnitvijo v domovino je Tadeusz Koluj napisal za «Quick» naslednji članek pod naslovom «Z budnim pogledom»:

Lepa dežela, čista dežela — sem mislil, ko sem stopil v Zvezno republiko.

To, kar sedaj opisujem, so seveda moji osebni pogledi: ne bi mogel niti hotel reči, da gledajo na to na tak način vsi bivši taboriščniki.

Pripadam onim žrtvam nacizma, ki so še v taborišču zbirali moči, da ne izgubijo upov in da ohranijo vero v človeštvo. Priznati pa moram: niti sam sem nisem mogel otresti maščevalnih čustev, ko sem gledal, kako moji tovariši umirajo na taboriščnih veselih in brez moči sem stal, ko so otroci korakali na «injekcije», da bi dobili smrtonosni bodalci v srce.

To je lepa, bogata, čista dežela — sem mislil sedaj, toda poljske šole so me mi tudi drugače mislile: ali bom med tisoč dobro obdelanih in brezkrvnih mladih ljudi srečal tudi onega, ki je postal moj družinski tistega, ki je ves oznojen tožil, da je ujetjen, potem ko je oddal 200 strelcov?

Z budnim pogledom in napetimi ušesi sem hitel skozi frankfurtske ulice. Nisem si želel srečati nikogar od svojih krivcev, toda vedel sem: oni so tu, oni živijo tudi neke, kdor hoče čisto živeti s svojimi sosedi, mora najprej odstraniti svojo nečestnost, ves smrad iz življenja svojega naroda.

Nekoga dne sem na ulici srečal pijanega starca, ki je pozdravljajo s hitlerjevskim pozdravom pojoč korakal. Opozaval sem obraze mladih, opozaval sem, kako so reagirali. Nihče se ni temu človeku smejal, toda nihče ga ni niti pogledal. Mislim sem si: kot da tu, v Zvezni republiki ne želijo gledati v preteklost? Kot bi jo želeli pozabiti? Je takšna po-

zabljivost sploh možna? Gre morda, grobo povedano, za to, da se pozabi ali pa za to, da se ne počuti? Kako se vzgaja zahtodnomemška mladina, če se ji ne razloži, kako so njeni očeti oskrneli našo civilizacijo in kulturo.

Takšna in podobna vprašanja so me mučila ves čas.

In vendar sem imel priložnost, da se pogovorim s kakimi sto Nemci, stariimi in mladimi, navadnimi ljudmi in razumnimi. Silka, ki sem jo dobil, ni enobarna, vendar bi bil hudoben, če bi odkrito ne povedal: obstaja upanje.

Z nami, pričami najbolj množičnega pomora v zgodovini, je mladina našla skupen jezik.

V času procesa proti krvnikom v Auschwitzu, ki se še vedno vodi v Frankfurtu, sem opazil, in to ne samo jaz, dva zelo važna pojavi: prvič, sodno dvorano napolnjuje mladina; drugič, priče govorijo tako trezno, tako objektivno, kot bi ne bile žrtve, pač pa samo opazovalci. Teh dveh pojavov ne smemo podcenjevati, ker sta zelo pomembna.

«Torre Bert» je dobila novo napravo

TURIN, 29. — Pri centru za prisluškovanje «Torre Bert», ki ga vodi brata Judica-Cordiglia, je začela delovati nova naprava, za katero sta napravila načrt in ju tudi izdelala brata Judica-Cordiglia, lastnika tega znanega prisluškovalnega centra. Nova naprava bo služila za posebna prisluškovanja, ki bodo vključevala znakov in oddaj tuje jezikovnih teles, odnosno rakete.

Vsa naprava je skoraj v celoti na transistorje. Imenovali so jo «epreizkusni kamen», kajti z njeno pomočjo ne bo možno ugotoviti le od kod prihaja neki znak ali neka oddaja, pač pa bodo z njeno pomočjo mogli vsaj signal, vsak znak lotiti od ostalih, ki bi se med samim sprejemanjem mešali.

Naprava, ki sta ji brata Judica-Cordiglia dali ime «epreizkusni kamen», je zato sposobna ugotoviti resnični izvor nekega znaka, neko oddajo in to hkrati ugotoviti tudi, če ti signali prihajajo iz nekega vesoljskega prostora, torej z neke rakete ali vesoljske ladje, ki kroži okoli Zemlje. En del naprave služi tudi za ugotavljanje tako imenovanega «Dopplerjevega učinka», ki je značilen za oddaje, ki prihajajo iz vesolja.

Naprava «epreizkusni kamen» omogoča tudi z natančnostjo ugotoviti krožno pot ter brzino nekega telesa, ki kroži okoli Zemlje, to se pravi neke rakete, vesoljske ladje ali podobne naprave, ki so jo od koder koli izstrelili na krožno pot.

Za novo napravo so potrebovali tri mesece intenzivnega dela in sedaj z njeno pomočjo brata Judica-Cordiglia analizirata na desetine magnetnih travok, ki sta jih poslala v avgustu, ko se je zdelo, da nameravajo Sovjeti vsak tretnek pognati okoli Zemlje neko novo napravo.

PREJELI SMO

LIBRI E RIVISTE D'ITALIA. Ras segna bibliografica mensile N. 174-175. Anno XVII. Agosto-Settembre 1964. Presidenza del Consiglio dei Ministri. Servizio delle Informazioni. Roma.

Radio Trst A

SREDA, 30. SEPTEMBRA 1964

Radio Trst A

7.00 Kolesarj; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Soplek slovenskih; 11.45 Naš juke-box; 12.15 Pogled na svet; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.00 Melodije; 17.00 Ansambel Franco Vallinieri; 17.30 Pesem in ples; 18.15 Umestnost in prireditelje; 18.30 Orkester; 18.55 Slovenski romantični samospevi; 19.15 Slovensko gledališče na Tržaškem; 19.30 Harmonija; 20.00 Sport; 20.30 Parada orkestrorov; 21.00 Simf. koncert; nato Znani tangi.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.40 Furlanski glasbeniki; 14.00 Ph. A. Willers-Dallapiccola: ajetnika.

Koper

7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Prenos RL; 12.00 Opoldanski koktail; 12.50 Turistične beležke; 13.00 Od opere do opere; 13.40 Plošče; 14.30 Melodije in ritmi; 14.30 Za oddih in razvedrilo; 15.40 Iz Verdijevih op; 16.15 Pevci; 16.30 Otroški kotiček; 17.00 Pod brazilskim nebom; 17.40 Slavni valčki; 18.00 Prenos RL; 18.00 Pianist Peter Nero; 18.30 Prenos RL; 22.15 S. Kenton; 22.40 Lovčeve skladbe.

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morjih; 8.30 Jutranji pozdrav; 9.45 Poveške; 10.00 Operna antologija; 10.30 Od daja za soljarje na počitnicah; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.30 Valdivjev Concerto grosso; 11.45

Skladbe za godala; 13.25 Lahka glasba; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.15 Filmske in gledališke novosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Program za najmlajše; 16.30 Flavijati; 16.35 Za vsakogar nekaj; 17.00 Ansambel Franco Vallinieri; 17.30 Pesem in ples; 18.15 Umestnost in prireditelje; 18.30 Orkester; 18.55 Slovenski romantični samospevi; 19.15 Slovensko gledališče na Tržaškem; 19.30 Harmonija; 20.00 Sport; 20.30 Parada orkestrorov; 21.00 Simf. koncert; nato Znani tangi.

8.00 Jutranja glasba; 8.40 Tony Cucchiari; 9.00 Ital. pentagram; 9.15 Ritmi; 9.35 Neapeljski pevci; 10.35 Nove ital. pesmi; 14.00 Pevci; 14.45 Plošče; 15.00 Ital. narodni pesmi; 15.15 Izbrani motivi; 15.35 Koncert; 16.00 Vespodisja; 16.38 Najnovejša plošče; 17.35 Ljudska enciklopedija; 17.45 Pisan glasba; 18.35 Enotni razred; 20.00 Lahka glasba; 21.00 Mesec dni v Moskvi z milansko Scalco.

Il. program

18.30 Španska kultura; 19.00 O stoletnici Maza Webra; 19.20 Znanost sodobnega človeka; 19.30 Koncert; 20.40 Hindemithova komorna glasba; 21.10 Hartigov koncert, opus 10 in Huberjeva Simfonija za orkester; 22.15 Italijansko odposredno gibanje v slovenski.

Slovenija

7.15 Narodni zvoki; 8.05 Plesni orkester; 8.25 Ema Haydnovih simfonij; 8.55 Pravilnice in zgodbe; 9.10 Zabavna glasba; 10.15 V tričetrtinskem taktu; 10.30 Človek

in zdravje; 10.40 Violončelist Ciri Skerjanec; 11.00 Turistični napotki; 11.15 Pozor, nimas prednosti; 12.05 Zabavna glasba; 12.15 Kmetijski nasveti; 12.25 Domači peke-melje; 13.30 Priporočila vam...; 14.05 Radijska šola; 14.35 Pevanje; 15.35 Mediteranska simfonija; 15.15 Zabavna glasba; 15.40 Komorni zbor RTV; 17.05 Naši solisti; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.10 Iz fonoteke radija Koper; 18.45 Kulturna transverzala; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Iz naših studiov; 20.35 Georges Bizet; Lovci bisero; 22.40 Glasbeni intermezzo; 22.50 Literarni nokturmo; 23.05 Plesna glasba.

Ital. televizija

18.00 Program za najmlajše; 19.00 Dnevnik; 19.15 TV razprave; 20.15 Sport; 20.30 Dnevnik; 21.00 Pevsko tekmovalje Neapelj in Pariz; 23.00 Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Renato Silmoni; «Vdova»; 22.15 Sportne vesti.

Jug. televizija

17.10 Učimo se angleščine; 17.40 Pravilica za najmlajše; 18.00 Silka sveta — filmski žurnal; 18.25 Objava dnevnega sporeda in obzorja; 18.45 8 kamero po Afriki; 19.15 Koncert; Aldo Ciccolini; 19.45 Propagandna oddaja; 20.00 Dnevnik; 20.30 Litrika; 20.40 Moskva; TV opera «Carovnica»; 21.10 Propagandna oddaja; 21.15 Akcija; 21.25 Kultura tribuna; 21.55 Obzornik II.

Goriško-beneški dnevnik

JUTRI Z MAŠO PRIČETEK ŠOLE

Letos na Goriškem 384 otrok v slovenskih osnovnih šolah

Imena učiteljev, ki bodo poučevali

Slovenske osnovne šole v goriški pokrajini bo v tem šolskem letu obiskovalo 384 učencev; 208 se jih je vpisalo v goriškem, 176 pa v doberdolskem šolskem okolišu. V primerjavi z lanskim letom, ko se je vpisalo 389 otrok, je letos na šolah pet otrok manj.

Osnovno šolo v Ul. Croce bo obiskovalo 56 učencev; Ul. Randacio 14, Standerž 35, Podgora 18, Pevma 21, St. Maver 5, Steverjan 31, Valeršič 22, Jazbine 2, Plešivo 2, Skrišnjevo 6, Doberdoli 51, Jamlje 14, Dol 14, Sovodnja 82, Ru. pa 32, Gabrije 3, Vrh 10.

Prve razrede slovenskih osnovnih šol bo obiskovalo 73 otrok, druge 87, tretje 71, četrte 77, pete pa 76 učencev.

Razveseljuje se, da so se nekateri številni močnejši šole se okrepile. V Ul. Croce je število v enem letu poskočilo od 48 na 56, v Sovodnjah od 46 na 52, na ostalih šolah pa število malenkostno rahu na več ali na manj. Najslabše je stanje v šolah v okolici Kr. minja, kjer je število otrok že dalj časa minimalno.

Na slovenskih šolah na Goriškem bodo poučevali naslednji učitelji: Ul. Croce — Fedele (1. razred), Marini (2.), Bolter (3.), Bednarich (4.) in Chietti (5.); Randacio — Cotic (1., 2.), Dovan (3., 4., 5.); Standerž — Silfio (1.), Ferlat (2.), Drole (3.), Kodrič (4.), Podobnik (5.); Pevma — Pahor (1., 2.), Rosi (3.), Bresciani (4.), Lapanja (5.); Podgora — Graziani (1., 2., 3.), Bratuž (4., 5.); St. Maver — Klanjšček; Steverjan — Carreddu (1.), Stacul (2.), Cernic (3., 4.), Nanut (5.); Valeršič — Terpin (1., 2., 3.), Winkler (4., 5.); Jazbine — Rustia; Plešivo — Eida Gravner; Skrišnjevo — Uršič; Doberdoli — Vintin (1.), Lutanin (2.), Lavrenčič (3.), Korosec (4.), Rebec (5.); Jamlje — Urban (1., 2.), Pahor (3., 4., 5.); Dol — Cornelli (1., 2.), Graziani (3., 4., 5.); Sovodnja — Vogrič (1., 2.), Delipin (3.), Strebota (4.), Gabrieli (5.); Rupa — Ferlat (1.), Troha (2., 3.), Lasič (4., 5.); Gabrije — Gabrieli (1., 2., 3.), Doleval (1., 2.), Vintin (3., 4., 5.); Stevilo učnih moči se ni zmanjšalo, dasiravno je sprva obstajala takšna nevarnost.

Solska maša bo jutri jutraj v skladu z navodili, ki so jih učitelji prejeli od didaktičnega ravatelja.

Sprejemi pri goriškem županu

Včeraj popoldne je obiskal goriškega župana dr. Gallarottija o-krožni nadzornik Ing. od. Battistini skupaj s krajevnim ravnateljem te ustanove Lanzinjem, O-

Kino

VERDI. 17.00: «La donna che inventò lo steeptin», Rosalinde Russell in Natalie Wood. Ameriški kinematograf v barvah.

CORSO. 17.30: «Doppio gioco a Scotland Yard», M. Patrick in M. Whitting. Angliški film, mladini pod 14. letom prepovedan.

VITTORIA. 17.30, zadnja ob 21.30: «Il colore della pelle», A. Luaili in J. Sorel. Ital-franc. koprodukcija, mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 17.00: «La strage del vampiro», D. Eppler in W. Brandi. Italijanski film, mladini pod 16. letom prepovedan.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Goriški lekarni D'UDINE, Ul. Rabatta št. 18, tel. 21-24.

Upravi svet IACP v Gorici je imel 25. septembra običajno sejo pod predsedstvom prof. Massima Cellia.

Proučil je 45 prizivov, vloženih v predpisani čas proti začetni prednostni lestvici za podelitev 15 stanovanj v Ul. Lunghezone v Tržiču. Proučevanje prizivov je bilo zelo zamudno, ker so morali prebrati vse prošnje. Seja je trajala od 18. ure do pol tretje ure ponoči. Na njej so določili naslednje določene lestvice:

1. Albertino Mario, 149 točk; 2. Bottacin Ignio 149; 3. Seceh Volangeo E. 137; 4. Franco Bruno 136; 5. Zuberi Daniele 136; 6. Tonzar Angelo 134; 7. Piet Armido 134; 8. Leghina Emilio 133; 9. Marchese Giovanni 130; 10. Trevisan Giovanni 130; 11. Laco Renato 130; 12. Pantea Giovanni 130; 13. Arnone Aldo 128; 14. Visintin Luigi; 15. Buttigione Giulio 128.

Ustanova za gradnjo ljudskih hiš

IACP v Gorici je poslala 25. t. m. raznim gradbenim podjetjem vabilo za udeležbo pri zasebni dražbi zidarskih, mizarskih, hidroinženirskih, električnih in ogrevalnih del na šestih gradbiščih ljudskih hiš te ustanove.

Gradbišča so takole razvrščena: gradbišče v Ul. Trieste v Gorici — A za 19 poslopij za 38 stanovanj za proračunsko vsoto 301.530.000 lir; gradbišče B istotam za 18 poslopij za 32 stanovanj za 181.030.000 lir; gradbišče C istotam za 20 poslopij za 40 stanovanj za 205.400.000 lir in gradbišče D istotam za 3 poslopija s 18 stanovanji za 77.180.000 lir.

V Tržiču, Ul. Aquileia 4 poslopija s 24 stanovanji za 96.750.000 lir; v Ronkah eno poslopje s 8 stanovanji za 31.350.000 lir.

Ponudbe je treba poslati izključno po pošti do 15. oktobra t. l. Ponudbe bodo pregledali dne 16. oktobra ob 10. uri.

ti. Niso mogli razumeti, da je komunistično gibanje socialno nujno.

To dejstvo, namreč dejstvo, da so komunisti zastopniki in zagovorniki nove po naravnih zakonih porajajoče se družbe, je spadalo med tista dejstva, zaradi katerih je delavsko in kmetijsko prebivalstvo v Juljski krajini in v Istri trumoma začelo zapuščati narodne, liberalne in klerikalne stranke in spoznal za svoj edini up v komunističnem gibanju, ki se je bilo začelo krepko oglašati že v socialistični stranki.

Poleg tega se komunisti niso plažili pred fašisti; komunistično gibanje je bilo pogumno, močeno in njegovi pristaji so vylvali pogum ostalemu ljudstvu.

V Juljski krajini in v Istri pa je bilo poleg tega še nekaj, kar je dajalo in zagotavljalo spočetka socialističnemu, kasneje pa komunističnemu gibanju svojo privlačno silo in moč. Gre namreč za to, da niti narodnjaška niti liberalna niti klerikalna stranka niso imele v Juljski krajini in v Istri nikdar resnične, močne, klasične strankne organizacije v smislu, kakor si jo je bila

zgradila spočetka socialistična stranka, kasneje pa Komunistična partija.

Vse meščanske stranke Slovencev in Hrvatov v Juljski krajini in v Istri so se naslanjale pri svojem političnem delu večinoma na vplivne posameznike, ki so jim zagotavljali določene politične in gospodarske koristi (zlasti za časa volitev), na buržoazijo, na gospodarsko boljše sloje, na trgovce, na dobro situirane kmetne in na svoje gostilniške zadruge, ki jih ni bilo malo v naši krajini, zlasti v tržaški okolici. Resnično izdelano politično organizacijo sta imeli samo najprej Socialistična stranka, potem pa Komunistična partija. Obe organizaciji, vsaka v svojem obdobju, sestavljeni iz izredno zvestih in discipliniranih pristajev, sta navzven svojemu manjšemu ali pa večjemu številu članov, navzven dejstvu, da je Komunistična partija živega političnega ali političnega razširja svoj vpliv na vso Juljsko krajino in Istri. In samo Komunistična partija je s svojo organizacijo mogla vključevati fašističnemu terorju in se navzven vsemu ohraniti. Niti policijski niti fašistični teror

ni sprevidela, da sredstva, ki se jih je organizacija TIGR posluževala v svojem boju, so v nasprotju z bojevnimi načeli in z bojevno prakso komunistov.

Boj delovnega ljudstva, ki je bil organiziran s pomočjo v Socialistični stranki, potem pa v Komunistični partiji, med Slovencev in Hrvatov v Juljski krajini in v Istri ni bil lahak. Bil je izredno težak, trnjev. Fašisti niso požgali samo nekatere narodne domove, požgali so vse delavske domove, uničili 64 podružnic Ljudske odras, vsa delavska-kmetijska prosvetna društva in vso njihovo knjižnico ter vse njihovo bogato imetje. Fašisti so z ognjem uničili Tržaški delavski dom in stavbo, v kateri sta bili uredništvi in upravljalništvo «Il Lavoratore» in «Delo». Prevedali so razredne sindike, Fašisti so ponoči jemali komuniste izpred oči mater in jih ubijali.

Ni treba čuditi se dejstvu, ki je čisto naravno, da se je začelo slovensko in hrvatsko delovno ljudstvo upirati tako, kakor se je uprlo v Krnici, kakor se je uprlo v Marezigah, kakor se je uprlo v raznih vaseh tržaške okolice in v mno-

Samo narodna organizacija TIGR si je zase omislila ilegalno, relativno dobro organizacijo in je nekaj časa sodelovala v Komunistični partiji v Juljski krajini in Istri. Partija je z njo sodelovala, dokler

OD 1. OKTOBRA DALJE

Zimski urnik trgovin v veljavi na Goriškem

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bo v četrtek 1. oktobra stopil po vseh občinah goriške pokrajine v veljavo zimski urnik za trgovine. Izjemo tvori občina Gradec, kjer bodo določile urnik krajevne oblasti. Novi zimski urnik je naslednji:

Pekarne od 6.30 do 12.30 in od 15 do 19 ure.

Mlekarne od 7. do 12.30 in od 15 do 19 ure.

Jestvine od 8. do 12.30 in od 15 do 19 ure.

Drogerije od 8.30 do 12.30 in od 15 do 19 ure.

Mesnice: Od ponedeljka do vključno v petek od 7.30 do 12.30; ob sobotah in pred prazniki (ko je zaprto) od 7.30 do 12.30 in od 15 do 20. Ob nedeljah so zaprte ves dan.

Trgovine s šolskimi potrebščinami lahko odprejo od dnevih pouka pol ure pred začetkom pouka, se pravi ob 8. uri.

Ob nedeljah in praznikih ostanejo slaščičarne odprte kot ob delavskih; dežurne cveličarne so odprte od 8. do 13. ure; vse ostale trgovine so zaprte ves dan.

Za tržnice s sadjem in zelenjavo določajo urnik posamezne občine.

8. do 12.30 in od 15. do 19. Drva in druga goriva, les in gradbeni material: od 8. do 12. in od 13. do 17.

Avto in nadomestni deli: od 8.30 do 12.30 in od 14.30 do 18.30; kolesa in pritlikine: od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19.

Cvetličarne od 8. do 12.30 in od 15. do 19. ure. Kmetijski pridelki: od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. Slaščičarne brez posebnega dovoljenja kvesture tudi pri pekarinah in prodajih kruha od 7.30 do 21.30.

Zelenjava od 8.30 do 12.30 in od 15 do 19. Sadje in zelenjava: od 15 do 19. Sadje in zelenjava: od 15 do 19.

Konfekcija, hitna oprema, industrijsko blago in druge trgovine, ki niso izrecno navedene: od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19.

Zelenjava od 8.30 do 12.30 in od 15 do 19. Sadje in zelenjava: od 15 do 19.

S POSREDOVANJEM DRUŠTVA «IVAN TRINKO»

Folkloristi z Jesenic v Čedadu in Codroipu

Folklorna skupina «Tone Čufar» je v obeh krajih bila deležna toplega sprejema

V nedeljo 27. septembra dopoldne je gostovala v Čedadu in Codroipu pri Vidmu folklorna skupina «Tone Čufar» z Jesenic. Najprej so jugoslovanski folkloristi nastopili v mestnem gledališču Ristori v Čedadu, kjer so izpajali v narodnih nošah ples raznih krajev Jugoslavije. Obiskovalci iz Čedadu in nadležnih dolin, ki je do kraja napolnilo dvorano, je sprejemalo z burnim plaskanjem izvajanja jeseniške skupine. Zvečer so jugoslovanski folkloristi nastopili tudi v Codroipu, kjer so doživeli pouderen velik uspeh. Plaskanja in odobravanja ni bilo ne konca ne kraja. Na županstvu jih je sprejel tudi tamkajšnji župan ter jih nagovoril s toplimi pozdravnimi besedami.

Nastop jeseniške folklorne skupine je organiziralo slovensko prosvetno društvo «Ivan Trinko» s sodelovanjem z drugimi italijanskimi kulturnimi društvi ter s pomočjo čedadskih občine. Gostje so v Codroipu sodelovali ob obletnici ustanovitve «Società operaia».

Na obeh krajih je obiskovalci izrazili željo, da bi se privlačilo več takšnih kulturnih manifestacij, ker je ravno kultura tista sila, ki podira zidove sovražstva, odstranjuje nerazumevanje in ustvarja mostove, ki povezujejo sosednje narode, jih spoprijateljuje in združuje. Slovensko prosvetno društvo «Ivan Trinko» v Čedadu je srečno, da je za dosego takšnega cilja pripravljen svoj del.

IZIDOR PREDAN

V četrtek v Gorici maša za slov. dijake

Ravnateljstvo učiteljske, gimnazijske, liceja in nižje srednje šole obvešča vse dijake, naj se zberejo v četrtek 1. oktobra ob 9.30 zjutraj na dvorišču šole v Ul. Croce, od kod bodo v spremstvu profesorjev ob 10.15 odšli k šolski maši.

Predstavniki IACP proučujejo gradnjo montažnih hiš

Predsednik pokrajinske uprave ustanove IACP prof. Cellia, glavni ravnatelj Plazze, geometer Corradino in inž. Trojan so bili 25. in 26. t. m. v Milanu, kjer so si na povabilo IACP iz Milana ogledali gradnjo novih stanovanj in hiš po francoskem montažnem sistemu pri Gallarati in drugih predelih okrog Milana, kjer gradijo 11.628 stanovanj z ritmom po štiri stanovanja dnevno. Strokovnjaki so jim pri pregledu podrobno obrazložili ta način gradnje in njegove prednosti.

S kolesom je padel

Sinoči okrog 19. ure so z avtomobilom Zelenega križa pripeljali v goriško civilno bolnišnico 62-letnega Giuseppea Armana iz Gorice, Ul. Giustiniani 44. Ker je imel pretres možganov in udarec na čelu z oteklino, so ga pridržali za 10 dni na zdravilju. Armano se je malo prej ponesrečil v Ul. Crispi, pred sedežem trgovinske zbornice, kjer je padel s kolesom.

Na povratku iz Kopa se je ponesrečil

Včeraj dopoldne okrog 10.40 so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 64-letnega Vittoria Viole iz Gradisce, Ul. Galileo 11. Zdravniki so mu pri pregledu ugotovili izpahnenje leve noge, ki si jo je tužil zlomil ter so ga pridržali za 20 dni na zdravilju.

Viola je povedal, da se je ponesrečil v soboto 26. t. m. zvečer, ko se je okrog 22. ure vrabil s avtomobilom iz Kopa. Na melem prehodu pri Škofljah je hotel izstopiti iz vozila, pa mu je pri tem spodrsnilo, padel je in se poškodoval.

Iz goriške bolnišnice

Z avtom Zelenega križa so včeraj okrog 14.50 pripeljali v bolnišnico v Gorici 5-letno Silvano Baldassi iz Gorice, Ul. Mazzini 12. Zdravniki so ugotovili, da si je dekle zlomila in zmečkala prstane leve roke ter so jo pridržali za 10 dni na zdravilju. Mati, ki je otroka spremljala je povedala, da se je okrog 14. ure igral na domačem dvorišču z velikim kladivom, ob čem so ga tam pustili delavci, zaposleni v Ul. Roma.

Ob 11.45 pa so nudili prvo pomoč 27-letnemu Alessandru Meloniju iz Gorice, Ul. Cravos 2, ki se je ranil na desnem zapetju.

Goriški župan sporoča vsem, ki se jih tiče, da se mora urejevanje grobov na glavnem pokopališču in po vaseh zaključiti najkasneje do 25. oktobra. Po tem datumu ne bodo dovolili nikakršnih del, ker bo občinska uprava uredila pokopališče za bližnji dan vseh mrtvih.

MEDNARODNI NOGOMET

TURIN, 20. — Vodstvo Juventusa bo sposodilo Combina francoski nogometaški reprezentanci za tekmo z Luksemburcem. Tajnik turinškega kluba je izjavil, da Juventus ni dolžan posojevati srednjega napadalca, ki ga trenutno nujno rabi, ker je bilo ob nakupu sklenjeno, da ga bo pustilo igrati v francoskem dresu le v tekmah proti Norveški in Jugoslaviji.

STOCKHOLM, 20. — Lennarta «Nacka» Skoglundu so izbrali za člana švedske nogometne reprezentance, ki bo 7. oktobra nastopila na domačih tleh proti Poljski. Skoglund se bo tudi udeležil pripravljanih treningov za sestavo reprezentance, ki bo igrala 4. novembra v Berlinu v kvalifikacijskem srečanju za svetovno nogometno prvenstvo z Nemčijo.

BRUNO De Marchi, medtem ko bo igralo Rigato sodi tekmo za pokal pokalnih prvakov Real Zaragoza — FC Valletta, ki bo 14. oktobra v Zaragoza.

IZIDI: Lodi-Bassano 2:2; Candy-Ferroviallo 4:3; Novara-Modena 5:2; Marzotto-Bolzanatese 7:3; Triestina-Pirelli 11:1.

Lestvica: Triestina 17 14 1 2 79 24 29; Novara 17 13 1 3 103 38 27; Amatori 17 10 2 5 79 38 22; Ferroviallo 17 10 1 6 95 72 21; Candy Monza 17 10 1 6 65 57 21; Lodi 17 6 6 5 70 18; Marzotto 17 8 1 8 69 56 17; Bassano 17 2 2 13 32 71 6; Pirelli 17 1 13 44 112 5; Bolzanatese 17 1 2 14 31 128 4.

Tri — edina italijanska atletinja na olimpiadi

ITALIJANSKO PRVENSTVO V HOKEJU NA KOTALKAH

Nobenih sprememb na vrhu lestvice

Negotovost na dnu razpredelnice

Niti predzadnje kolo ni prineslo odločitve na vrhu lestvice. Triestina je upala, da bo Modena odigrala vsaj točko na igrišču Novare, kar bi pomenilo zanjo naslov prvaka. Zai pa do tega ni prišlo. Novara je se enkrat dokazala, da ji nič, razen sveda Triestina, ni kos in je odpravila sicer nevarnega nasprotnika. Morala pa se je posteno potruditi. Gostje so ji bili vse prvi del enakovredni, v drugem polčasu pa so celo prišli v vodstvo. Kazalo je, da Novara ne bo mogla prebiti nasprotno obrambe, v nadaljevanju igre pa je Modena močno popustila in domači so v zadnjih minutah prišli do zmage.

Triestina pa se je poslovlila od svojih navijačev. V goste je sprejela milanski Pirelli, ki životari na dnu lestvice brez večjih upanj na rešitev. Ras se je nasprotnik obnašal zelo skromno in domači so lahko za pozdrav presegli mejo desetih golov.

Najvažnejši rezultat kola pa je vsekakor dosegel Bassano, ki se je vrnil iz Lodija s točko, ki mu bo lahko dovolila obstanek v najvišji ligi. Bassano ima namreč sedaj veliko možnosti za rešitev. V zadnjem kolu bo igral na igrišču Bolzanateseja in ni rečeno, da ne bo direktnemu konkurentu strgal točko. Če pa bi se domačinom posrečilo premagati nasprotnike, se bosta znašli močvi z istim številom točk in bo tedaj potrebna

ZA POKAL SEJEMSKIH MEST

Nocoj v San Siru Milan-Rancing

MILAN, 20. — Jutra zvečer bo na stadionu San Siro povratna tekma 1. izločilnega kola turnirja za pokal sejamskih mest med Milanom in Rancingom iz Strassbourga. V prvem srečanju je zmaga pripadla francoskim nogometašem. Če hoče Milan preiti oviro, mora jutri premagati tekmece najmanj s tremi goli razlike.

Milančani bodo verjetno nastopili v naslednji postavi: Baruzzi, Pelagalli (Santini), Maldini (Zacchetti), Trapattoni, Mora, Lodetti, Amarildo, Ferrario, Fortunato.

Trener francoske enajstovice je jasno povedal, da se bo njegovo moštvo branilo, a da se bo večkrat tudi poslužilo protinapadov.

ATLETIKA

RIM, 20. — Vodstvo FIDAL je določilo atletsko reprezentanco sverne Italije, ki bo 4. oktobra nastopila v Bruslju proti Belgiji. Iste dne bo v Pescari ženski atletski dvoboji med Italijo B in Belgijo Reprezentanca južne Italije pa bo 4. oktobra nastopila v dvoboju v Turčiji v Istanbulu in 7. istega meseca v Atenah proti Grčiji.

PADALSTVO

PAU, 20. — Ekipa Zahodne Nem. tuje je zmagała na mednarodnem padalskem prvenstvu petih držav.

OLIMPIJSKA zastava na poti v Tokio

Rimski župan jo bo izročil tokijskemu guvernerju

RIM, 20. — Danes je bila v prostorih rimskega županstva kratka slovesnost. Olimpijski zastavi, ki je bila izročena po zažnih olimpijskih igrah županu, so potegnili iz izložbe, kjer so jo spravili in ji izročili predstavnikom mesta, ki jo bodo ponesli v Tokio. Zastavo so iz »dvorane zastav« do balkona senatorske palače spremljali štirje italijanski olimpijci Berruti, Ottoliani, Giani in Preatoni.

Popoldne je iz Fiumicina odpotovalo v Tokio zastopstvo Rima z županom Petrucciem na čelu. Skupina je ponesla na Japonsko olimpijsko zastavo, ki jo bo župan izročil tokijskemu guvernerju na dan otvoritve olimpijskih iger.

S predstavništvom rimskega mesta je danes odpotovala na Japonsko skupina 49 atletov, med katerimi je bila tudi edina italijanska predstavnik za nastop v atletiki Triova. V skupini sta bila tudi glavni tajnik CONI dr. Mario Saini in inž. Ottorino Barassi.

TOKIO, 20. — Vremenslovci niti na Japonskem nimajo sreče. Napovedovali so dež, danes pa je prisiljalo gorko sonce, ki je privabilo atlete na plan. Stadion in drugi prostori so bili zato polni tekmovalcev, ki so se ponovno posvetili treningom.

Tudi Italijani so se pripravljali za bolj zahtevne nastope. Najbolj agilni so bili vaterpolisti, ki so imeli trening tekmo z Japonci. Čeprav Italijani niso trošili sil, so gladko z 9:3 premagali nasprotnike, ki pa so pokazali precejšen napredek. Treningu so prisostvovali jugoslovanski in madžarski vaterpolisti. Jugoslovani so danes zastopili v prijateljski tekmi z Avstralijo, katero so premagali s 4:2 in zapustili odlični vtis.

Italijanski trener Madžar Zolyomi je pohvalil reprezentanco, češ da je boljša od liste, ki je nastopila na rimski olimpiadi in da ima več izkušenj za seboj. Po njegovem mnenju ima Italija enake možnosti za zmago kot SZ, Jugoslavija in Madžarska. Glede Jugoslavije je rekel, da nima lepe igre, pač pa se zanáša na atletsko pripravo igralcev in na njihovo znanje, zaradi česar zna biti zelo nevarna.

ITALIJANSKO PRVENSTVO V HOKEJU NA KOTALKAH

Nobenih sprememb na vrhu lestvice

Negotovost na dnu razpredelnice

Niti predzadnje kolo ni prineslo odločitve na vrhu lestvice. Triestina je upala, da bo Modena odigrala vsaj točko na igrišču Novare, kar bi pomenilo zanjo naslov prvaka. Zai pa do tega ni prišlo. Novara je se enkrat dokazala, da ji nič, razen sveda Triestina, ni kos in je odpravila sicer nevarnega nasprotnika. Morala pa se je posteno potruditi. Gostje so ji bili vse prvi del enakovredni, v drugem polčasu pa so celo prišli v vodstvo. Kazalo je, da Novara ne bo mogla prebiti nasprotno obrambe, v nadaljevanju igre pa je Modena močno popustila in domači so v zadnjih minutah prišli do zmage.

Triestina pa se je poslovlila od svojih navijačev. V goste je sprejela milanski Pirelli, ki životari na dnu lestvice brez večjih upanj na rešitev. Ras se je nasprotnik obnašal zelo skromno in domači so lahko za pozdrav presegli mejo desetih golov.

Najvažnejši rezultat kola pa je vsekakor dosegel Bassano, ki se je vrnil iz Lodija s točko, ki mu bo lahko dovolila obstanek v najvišji ligi. Bassano ima namreč sedaj veliko možnosti za rešitev. V zadnjem kolu bo igral na igrišču Bolzanateseja in ni rečeno, da ne bo direktnemu konkurentu strgal točko. Če pa bi se domačinom posrečilo premagati nasprotnike, se bosta znašli močvi z istim številom točk in bo tedaj potrebna

IZIDI: Lodi-Bassano 2:2; Candy-Ferroviallo 4:3; Novara-Modena 5:2; Marzotto-Bolzanatese 7:3; Triestina-Pirelli 11:1.

Lestvica: Triestina 17 14 1 2 79 24 29; Novara 17 13 1 3 103 38 27; Amatori 17 10 2 5 79 38 22; Ferroviallo 17 10 1 6 95 72 21; Candy Monza 17 10 1 6 65 57 21; Lodi 17 6 6 5 70 18; Marzotto 17 8 1 8 69 56 17; Bassano 17 2 2 13 32 71 6; Pirelli 17 1 13 44 112 5; Bolzanatese 17 1 2 14 31 128 4.

Tri — edina italijanska atletinja na olimpiadi

ITALIJANSKO PRVENSTVO V HOKEJU NA KOTALKAH

Nobenih sprememb na vrhu lestvice

Negotovost na dnu razpredelnice